

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Shod slovenskih poslancev v Ljubljani.

(Konec.)

Ker smo o četrti točki programa, o politični upravi že poročali skupno pri drugej, s katero se je spojila, namreč pri razpravi o pravosodji, preostaja nam še samo poročati o zadnji točki, o slovenskem časopisju. Želelo se je pač govoriti obširneje tudi o tej važni točki, a razprave o prvih točkah vzele so toliko časa, da se je le na kratko mogla obravnavati ta točka. Poročevalec je bil poslanec gosp. Ivan Hribar. Razgovarjalo se je o razmerah, v katerih ima pač težavno stališče naše novinarstvo, katero mnogokrat zapade v plen objektivnemu postopanju. Sklenila se je naslednja resolucija:

„Zbrani slovenski in istrsko-hrvatski poslanci spoznavajo za potrebno, da se preustroji objektivno postopanje v tiskovnih zadevah in obda z garancijami, da njegova uporaba ne bode, kakor je bila doslej, pogubna svobodnemu tisku v obče ter slovenskemu in hrvatskemu posebej.“

Kako imamo trpeti posebno v Ljubljani pod težo objektivnega postopanja, to dobro vedó čitatelji naši in čitatelji drugih slovenskih časopisov. V prvi vrsti želeli bi tedaj baš mi, da se poslancem našim posreči v tej zadevi kaj doseči. Mnogo bi lahko in prav radi spregovorili o tem kočljivem vprašanju — pa prepuščamo to raje poslancem našim. Menda se bode vender našel mej našimi državnimi poslanci kdo, ki bode spregovoril besedo v našo obrambo. Hvaležni mu bomo ne samo mi, nego gotovo vse čitajoče slovensko občinstvo. Več o tem predmetu govoriti, nam, žal, ni mogoče.

Shod končal se je po tretji uri, ko je zborovanje trajalo nepretrgoma nad pet ur. S tem bi bili končali v glavnih potezah poročilo o shodu. Zvedeli smo namreč samo to, kar se je potrebno zdelo prijaviti nam, ker pri shodu samem nismo mogli imeti poročevalca svojega, kajti shod bil je zaupen. Od kod so tedaj nekateri nemški, nam sovražni listi dobiti mogli precej obširna

poročila, v katerih nahajamo imena vseh govornikov, in kratek zadržaj njihovih govorov, nam po rečenem ni jasno.

Da se je v glavnih vprašanjih po daljnih razgovorih dosegla jedinstvo, in se je shod vršil v lepi slogi, daje nam prijetno nado in poročstvo, da se bode razjasnil tudi naš politični položaj, da bodo zastopniki slovenskega naroda in z njimi hrvatsko-isterski, kateri so se polnoštevilno udeležili shoda, postopali složno in česar se hočemo nadejati tudi odločno, da dosežemo vsaj to, kar se je sklenilo, ker s tem odpravile bi se pač le najbolj pereče krivice, ki se gode razkosanemu narodu slovenskemu.

Slovensko in istrsko-hrvatsko časopisje, kakor gotovo tudi vse slovensko časopisje avstro-ogersko, bode gotovo živahno in jednoglasno podpiralo akcijo naših poslancev, kajti vse to, kar se zahteva v omenjenih resolucijah, je tako živa potreba, tako opravičeno, da bi se pač težko mogel najti pošten Slovan, ali tudi le prijatelj Slovanov, kateri bi ne podpisal vseh točk, kar smo jih prijavili. Nahajali se bodo pač mej nasprotniki našimi, tega smo preverjeni, ljudje, ki bodo celo ta skromna naša zahtevanja imenovali pretirana ali celo nemo-goča. Zato pa se na drugej strani, posebno v vrstah prijateljev naših, gotovo ne bode manjkalo tudi t. cih, ki bodo trdili, da so bili poslanci naši morda preskromni, ki bodo obžalovali, da se neso postavili na širše, bolj idealno stališče.

Mi za danes o tem vprašanju ne bomo razpravljali obširneje, konstatujemo samo to, da nas je obradoval prvi ta shod poslancev slovensko-hrvatskih, kakor nas je veselilo, da se je vršil v lepi slogi. Nadejamo se pa za trdno, da temu prvemu koraku bodo sledili drugi, ako bode nanesla potreba, ter da nam ta shod obrodi zaželenega sadu. Zgodilo se bode pa to le tedaj, če bodejo poslanci naši energično in odločno sdržali svojih sklepov, ter vedno in vedno zahtevali, da nam ne ostanejo le mrtva črka, ali le prijeten spomin na prvi shod slovenskih in istrsko-hrvatskih poslancev.

Y.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna V. velika skupščina v Ljubljani dne 24. septembra 1890. leta.

(Dalje.)

7. Govorec o zamrlih dobrotnikih naše družbe ne smemo pozabiti onih živih rodoljubov, ki so uzorno pospeševali njene namene. Tako je vsa leta, odkar deluje naša družba, predsednik „Narodni Šoli“, deželni poslanec F. Stegnar, s svetom in dejanjem pomagal gledé raznih učil (pisank, risank, šolskih knjig . . .) ter jih sam razpošiljal imenom družbe v zavitkih in zabojih ubožnim šolam širom domovine. — Primerne zabave donesle so družbi lepih darov. Omenjati je v tm obziru Poljansko podružnico na Gorenjskem, podružnico na Greti, moško in žensko v Trstu, ki so pri velikonočni besedi v Trstu s pomočjo ondotnih slovenskih društev „Sokola“, „delavskega podpornega društva“, „Adrije“, „Zarje“ itd. družbi naklonili krog 500 gld. čistega dohodka. Istotako sta obe Goriški podružnici tekmovali v blagih dejanjih za naše ondotne zavode. Slavno obrtno-pomožno društvo tu v Ljubljani in slavna posojilnica v Krškem vsako leto darujeta po večje svote. Posojilnica Celjska je tudi lani naklonila velik dar. Gospa Svetčeva in gospica Roblekova v Litiji sta poleg že prej omenjene visoke pokroviteljske vsote mej ondotnimi zavednimi damami nabrali čez 100 raznovrstnih knjig, katere je vodstvo darovalo ob jezikovni meji. Istotako so darovali lepo število mnogovrstnih knjig gg. deželne sodnije svetnik Ludovik Ravnihar, ječar Alojzij Šorn in knjigovez Ivan Bonač. — Mgr. prof. Iv. Legat je za V. zvezek knjižnice oskrbel fotografski snimek neke stare tu sicer jedine nahajajoče se podobe Tržaškega vladike Mat. Ravnikarja. Vseh dobrotnikov našeti mi itak ni mogoče, nekaj je imenovanih v spodbudo drugim; če se je tu moglo toliko doseči, zakaj bi se ne tudi drugod. — Naša dnevnik in sploh slovenski časniki so prijazni naši družbi, in njihovim člankom, objavam in spodbudam imamo se zahvaliti za tolikšen razvoj, da je postala družba sv. Cirila in Metoda res vseslovenska glede krajev in stanov. Nekaterim našim podružnicam bi bilo

LISTEK.

Med knjigami in ljudmi.

(Češki spisal Svatopluk Čech, preložil I. Skalar.)

I.

(Dalje.)

„Glasen prepir začul se je zdaj zgoraj. Prodirljivi, nam že znani glasek peva dolge litanije nerazumnih očitanih s stalnim refrenom: „Še glavo pozabite!“ Na hip odpro se zopet duri, mož pride na pomolec in stopa počasi k njemu. A zdaj oima več samo sveče — v drugi roki mu ropota velika vrsta ključev nabranih na žici.

„Ah, nehoté sem ga spoznal, da je ključar“, dejal je Vaclav smehljaje sam sebi.

Ne izgovorivši niti besedice, korakal je ključar resno k nasprotnemu krilu gradu, Vaclav nehoté za njim. To mu je bila zanimiva, nova pot. Stopala sta navzgor po zavutih, preperelih stopnicah, po dolgih hodnikih, kojih grobno tihoto so čudno rušili njih glasni koraki in rožljanje ključev. Kakor strahovi kazali sta se njih senci na stenah in splivali na potemnelem oboku skupaj. V trepetajočem svitu plapolajoče sveče prikazovale so se tu

globoke dolbine z zaprašenimi sohami, tam pokapljane temne slike s strašno bledimi obrazi, ondu zopet izrezljani in zaviti naslonjači in deli stare, polomljene oprave, nakopičeni po kotih in prepreženi s pajčevinami.

Dolgo sta korakala molčé drug za drugim, dokler ni naposled svetilec obstal pred durmi konec hodnika. Po tem, kar sem povedal, ne bilo bi mi treba omenjati, da je potoval ključ za ključem brez vspeha v ključanično luknjo, in da je stoprav zadnji v dolgi vrsti srečno zaškripal s topo brado v rjasti ključanici.

Naš prijatelj je stopil za vodnikom v sobo srednje velikosti, katera je popolnoma izpolnila njegovo pričakovanje. Dà, prav tako si je mej potjo naslikal bodoče stanovanje. Glej, uloženi stoli in kostni, okrašeni z izrezljanimi glavami in kremplji bajnih živalij, naslonjači z zavitimi nogami in visokimi naslonjali, prevlečeni z obledelim baržunom, obledele, sem ter tja izhrojene preproge, kalne slike v velikanskih, črnih okvirih, visoka postelja s težkimi zastori, okrog tabureta debele rese z zlatimi čipkami, in vse kakor bi se moralo, ako se le s prstom dotakneš, razrušiti!

Ključar je prižgal triročen svetilnik na mizi

in se oddalil, ko je brezuspešno poskusil gostu vošiti lahko noč.

Vaclav je pristopil k odprtemu oknu. Hladen ponočen vetrec mu je zavel ob čelo. Globoko, globoko pod njim so se v temi lesketale neštevilne lučice, raztrošene in zbrane v žarečo se gnječo, nastavljene v dolgih vzporednih vrstah, urejene v divna sozvezdja — obljubljeno mesto v znožji Orlskega gradu. Vaclav se je že veselil, ko se bo pred njim prvokrat razgrnila v blesku jutranjega solnca podoba prekrasne krajine, katero je tako naudušeno slikal grofovski kapelan.

Obrnil se je v sobo. Vedel se je, kakor otrok sredi igrač, katerih se je davno veselil. Ostal je pred vsakim kostnom, jemal je z njih in od vseh stranij ogledoval polomljene podobe, dotikal se je s prstom obledelega sukna, sedal v mogočne naslonjače.

Najedenkrat je obstal njegov pogled na mizi. Zagledal je nekaj, kar je hipoma odvrnilo njegovo pozornost od starodobne oprave — na ploskvi skledí mrzla pečenka in zraven mnogo obljubujoča steklenica, koketno v pajčevine zavita. Prvi občutek o tem pogledu je bila zadovoljnost, da so ga grajski vender z nečesom pričakovali, drugi — glad, dà, besen glad!

(Dalje prih.)

želeli večje živahnosti, a če v poštev jemljemo krajevne razmere in da na mnogih krajih še ni prav razvita slovenska-narodna zavest, smemo ž njihovim delovanjem v obče zadovoljni biti, in z vodstvenega stališča, ki tudi samo občuti mnoge težkoče, imamo prijetno dolžnost vsem izreči iskreno zahvalo ter pristaviti spoštljivo prošnjo, naj blagovole vstrajati v svojem delovanju — katero je itak le narodna požrtvovalnost.

8. Da morejo družbini zavodi prav uspevati, potrebno je primerno nadzorstvo. Državno oblastvo izvršuje to v zmislu zakona po svojih nadzor- niki tudi v vseh zasobnih zavodih. In ti gg. nad- zorniki so se tudi o naših, — kakor že omenjeno — povoljno izrekli. V zmislu svojih glavnih pravil zglasilo se je vodstvo s spoštljivo prošnjo pri prečastitih knezoškofijskih ordinarijatih, da uam blagovole na- znaniti — oziroma imenovati cerkvene nadzornike. V sled tega je prečastni Tržaško-Koperski ordinarijat milostno naznanil dne 7. januarja 1890, št. 2367, da imenuje škofijskim nadzornikom č. g. Bernarda Sever-ja zavodom pri sv. Jakobu v Trstu, čast. gosp. župnika Tomaža Thaler-ja pa zabavišču v Rojanu. Labodski knezo-škofijski ordinarijat naznanja dne 8. januarja 1890, št. 3422, imenovanje čast. gosp. knezo-škof. dub. svetnika, gimn. prof. Ivana Krušič-a za Celjsko zabavišče. Knezo-nadškofijski ordinarijat goriški pa z dopisom dne 9. januarja 1890 št. 2729 de 1889, da so za društvene za- vode pooblašteni navadni škof. nadzorniki. Kot višji šolski nadzornik je monsr. kanonik Andrej Ma- rušič, v Podgori dekan Ločniški Ivan Filipič, v Pevmi kanonik dekan Fran Košuta. Svoje nadzornike pa družba prepusti izbrati dotičnim na- čelnistvom in navadno so njih prvomestniki. — Tako, slavna skupščina, želi vodstvo zagotoviti svojim za- vodom tisto v zgojo, ki je slovenski mladeži jedino prikladna — „versko-nravno in slovensko“, katero si je naša družba zapisala na svoj prapor. (Dalje prih.)

XVIII. občni zbor „Národne Šole“, društva v pomoč in podporo ljudskim šolam in učiteljem. (Konec.)

Poročilo tajnikovo se brez ugovora odobri ter se izreče odboru, oziroma funkcionarjem za njihovo požrtvovalno delavnost priznanje!

Predsednik upraša, o čem bi imel kdo gledé šolskega blaga kako željo. Gospod Trost se iz- reče za patentirane svinčnike, ker so ti po njegovi misli boljši ter želi da bi odbor v „Učiteljskem Tovarišu“ objavil linijamente in številke vseh zvez- kov, kateri se pri društvu dobe. — Gospod Bor- štnik meni, da bi se v „številnicah“ rabile jedino vodoravne črte. — Temu doda g. Jelenec, da naj bi se zvezki z navpičnimi črtami popolnoma opustili. — Gospod Punčuh se temu mnenju pro- tivni, povdarjajoč, da so v višjih oddelkih zvezki z navpičnimi črtami dobri, ker se po njih otroci va- dijo bolje samostojnosti in lepše pisave števil. — Gospod Žirovnik govori za P. predlog, meni pa, da si more učitelj tudi s „podkladki“ pomagati. — Gospod Lunder meni, da se z navpičnimi črtami pospešuje dekadična zistema ter se učenci vadijo samostojnosti. Naj društvo obdrži oba linijamenta. — Gospod Malenšek doda predlogu g. T., da bi „Tovariš“ z objavo linijamenta priobčil tudi ceno posamičnim zvezkom, ter pripomni, da se učitelj v jednorazrednicah z več oddelki nikakor ne more ukvarjati in časa zgublja z zvezki navpičnega li- nijamenta, zato je on za vodoravni linijament. — Gospod Krulc pravi: Založnik Grubbauer ima takozvane „uzorne zvezke“; ali bi odbor „Narodne Šole“ ne mogel od njega izposlovati takih zvezkov, katere naj bi potem odbor svojim udom doposlal, in bi potem ta stvar v „Tovarišu“ odpadla. — Gospod predsednik upraša in želi vedeti, kaj misli o tem navzočni gosp. nadzornik Žumer in kake iz- kušnje si je on o tem pridobil na raznih šolah. Gosp. Žumer pravi: Po vsej deželi kranjski so raz- širjeni in upeljani Grubbauerjevi zvezki, kjer se to do danes še ni zgodilo, upa, da se bode v prihodnje, kar je tudi zadnja učiteljska konferenca v Kranji storila. Nekaj šol se ogreva za vodoravni linijament, kajti otrok naj piše številke od črte do črte, da se privadi lepi pisavi. Zato on misli, da naj odbor „Narodne Šole“ naroča več zvezkov z vodoravnim linijamen- tom, vendar naj tudi zvezkov z navpičnim linija- mentom ne opusti, da se more vsem društvenikom z raznim blagom postreči in se nikomur ne dela

nikakeršne sile. — Na to pripomni gospod pred- sednik, da se bode gledé „Vzornih zvezkov“ obrnil na g. Grubbauerja, da dopošlje zopet letos vsakej šoli po jeden tak iztis, kakor ga bil doposlal že lani. Tudi linijamenti se hočejo v „Tovarišu“ pri- občiti, ako bode v to uredništvo dovolilo, a cena se ima opustiti; na želje gledé „številnic“ izražene, se pa hoče odbor, kakor vsakikrat ozirati. Račun se brez ugovora odobri, ter za pregledovalce računov izvolijo po vsikliku gg. Raktelj Fran, Cepuder Josip in Krulc Ivan.

Na posebni predlog, da bi se obelodanil ime- nik ljudskih šol in društvenikov, pripomni gospod predsednik, da ni zato iz gospodarskih ozir. Novci, ki bi se v to potrosili, naj se rajši za po- trebniše reči obrnejo. — Gosp. Malenšek temu ugovarja, on meni, da bi bilo iz marsikaterih ozi- rov koristno, da bi se imenik tiskal. — Gosp. Ži- rovnik pravi, ves „Imenik“ se koncentrira, kakor vi- dimo v odboru, čemu torej nepotrebnih izdatkov? Gosp. Žumer tudi v principu ni za „Imenik“, ven- dar meni, da bi bil taisti včasih nezaupljivcem dobra kontrola. — Pri glasovanju je obveljal pred- log, da se tiskanje „Imenika“ opusti, in se vsa stvar odboru prepusti. Potem se preide k volitvi novega odbora. V škrutinatorja se izvolita gg. Ce- puder in Malenšek. Izid volitve je bil naslednji: Stegnar Feliks, Žumer Andrej, Močnik Matej, Go- vekar Fran, Praprotnik Andrej, Tomšič Ivan, Pra- protnik Fran, Raktelj Fran in Cepuder Josip.

Na to sklene predsednik zborovanje s toplimi besedami, zahvalivši se udeležencem za prijazno sodelovanje ter z vabilom, da bi se tudi prihodnjega zbora izvolili zopet v tako obilnem številu udeležiti. — Večina se je potem sešla v gostilni pri Avru v vesel razgovor in zabavo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. oktobra.

Českonemška sprava.

V „Deutsche Zeitung“ dr. Thurnwald iz Li- berce dokazuje, da se nova organizacija pri Praskem nadsodišču more izvesti le potom državne zakono- daje. Nemci bi morali zahtevati, da stvar pride pred državni zbor, da češka samovoljnost stvari ne bode mogla škodovati. Nam se zdi, da se dr. Turn- wald boji, da bode češki deželni zbor Nemcem po- vovoljno organizacijo sodišč na Češkem zavrgel in zatorej priporoča, da bi stvar prišla pred državni zbor, kjer je položaj za Nemce nekoliko ugodnejši. V državnem zboru so večine gotovi, če jih podpira vlada.

Zoper češki notranji uradni jezik dr. Thurn- wald načelno ni, misli pa, da se poprej vendar ne sme dovoliti, da se Češka administrativno popol- noma razdeli. Nemci se ne smejo zadovoljiti s tem, kar se jim je pri konferencah na Dunaji dovolilo, tem- več morajo še nadalje gledati, da se razmere na Češkem še boljše po njih željah uravnajo. Dr. Thurn- wald daje torej razumeti, da Nemci neso na Dunaji se sporazumeli s Čehi, ker želé narodnega miru, temveč le zato, ker jim sprava daje mnoge ugod- nosti. Narodni mir se bi pa s spravo ne dosegel, ker bi Nemci nadaljevali narodni boj. Potem takem bi se s spravo pravi namen ne dosegel in tudi vlada nema žalovati, če se razbije, ker narodni boj se bode vsekako nadaljeval, ker ga Nemci želé.

Ukaz učnega ministra.

Minister nauka in bogočastja je zaukazal, da se na učiteljskih nikomur ne dá zrelostno spriče- valo z odliko, kdor nema v „nравnosti vsaj „hvale- vredno“. Priznati se mora, da je naučni minister gledé klasifikacije in družih malenkostij izdal že lepo vrsto ukazov, ki največ dosedanje uredbe po- ostrujejo. V tem oziru se noben njegovih prednikov ne more meriti ž njim. Če pa s takimi ukazi dosti koristi šolstvu, o tem seveda neso vsi jednih misli. Mnogi mislijo, da bi že bil čas, da se loti učna uprava večjih reform; pa, kakor kaže, sedanjí na učni minister pri vsej svoji izredni marljivosti, še vendar ni pravi mož za to, ali pa še stvar ni zrela, kajti za dobro reč je treba premisleka.

Demistija vojnega ministra.

Zopet se razširja vest, da odstopi vojni mi- nister Bauer. Za naslednika se mu imenuje ogerski deželnoobrambeni minister Fejervary, poslednjega na- slednik bode pa državni podtajnik Desider Gromann. Od kar se je v delegacijah pokazalo nasprotje mej vojnim ministrom in ogerskim ministerskim pred- sednikom, se zaporedoma širijo vesti, da vojni mi- nister odstopi. To so želje Madjarov, ki jim vojni minister prav ne ugaja; se li bodo v odločilnih krogih oziralo na te želje, se pa ne more vedeti. Da bi bil Baurov naslednik kak Madjar, se nam pa že zaradi tega ne zdi verjetno, ker bi potem bili vsi trije skupni ministri Madjari, ko vender k skupnim državnim stroškom donáša ogerska dr-

žavna polovica le 30%. Pa še iz drugih uzrokov na Dunaji ne bodo marali, da bi vojni minister bil Madjar.

Volilna pravica žensk.

Na Dolenjem Avstrijskem so pri spremembi deželnozborskega volilnega reda odtegnili volilno pravico ženskam in sedaj jo hočejo odtegniti celo pri občinskih volitvah na Dunaji. To pa mnogim ženskam ne ugaja in te dni imele so na Dunaji shod, na katerem so sklenile, da se odpošljeta pe- ticipiji na deželni zbor in mestni zastop, da se žen- skam prizna volilna pravica. Tega shoda se je ude- ležilo posebno mnogo učiteljic, pa tudi nekaj hišnih posestnic. Preobširno bi bilo, ko bi hoteli navajati, kaj so vse govorile zastopnice lepega spola. Pri shodu bil je tudi poslanec dr. Kronawetter, ki je kaj naidušeno zagovarjal žensko volilno pravico. Priporočal je, da bi ženske osobno volile, ne pa po pooblastilih, da se tako izogne vsem nerednostim.

Vnanje države.

Volitve v Srbiji.

Zmaga radikalne stranke v Srbiji vzbudila je veselje v Rusiji. Nekateri ruski listi vidijo v izidu volitev poraz avstrijske politike. Glasilo ruske vlade „Nord“, ki se obširno bavi s temi volitvami, pa misli, da se izid volitev v Srbiji nikakor ne sme tako tolmačiti, da je Srbija sovražna Avstriji. Vo- litve so le pokazale, da se Srbi hočejo emancipi- rati od tujega upliva.

Srbija in Grška.

Poslednji čas se je pokazalo večkrat lepo so- glasje mej Srbi in Grki. To soglasje je prouzro- čilo makedonsko vprašanje. Srbi in Grki zmatrajo za svoje nasprotnike v Makedoniji Bolgare. Da se Srbija in Grška še bolj približata, hoče Srbija osno- vati v Atenah poslaništvo. Mi nikdar nismo odobra- vali, da se Srbi tako bratijo z Grki in se zatorej tudi ne veselimo te namere srbske vlade. Morda ne bode dolgo, da se bode v Belemgradu preverili, da jim Grki neso verni zavezniki, temveč hočejo s srbsko pomočjo le škodovati Slovanstvu.

Nemci v Rusiji.

V Kijevu je izšla knjiga, v kateri se razpravlja, kako se množe Nemci v Volhiniji, leta 1875. je bilo 22%, 1882. že 16.6%, sedaj je že 25% zemlje v tej pokrajini v nemških rokah. Desetina zemlje v kijevski, volhinski in podolski guberniji je v rokah Nemcev, ki imajo že 238 nemških šol. Nemci v vedno večji množini prihajajo v to po- krajino. Če pojde tako dalje, bodo te pokrajine za Rusijo postale to, kar sta Alzacija in Lorena za Nemčijo. Nemci bodo v Volhiniji imeli močno oporo, če začno vojno proti Rusiji. Pisatelj knjige pripo- roča, da bi vlada prepovedala Nemcem nakupovati zemljo v teh krajih, naj bodo tudi ruski podložniki.

Dopisi.

Iz Trsta 3. oktobra. [Izv. dop.] Slovenski napisi jeli so se prikazovati na dan že tu in tam po našem mestu. Znano je že, da se je zavezalo pred par meseci do 35 gospodarjev, da napravijo nad svojimi prodajalnicami slovenske, oziroma slo- vensko-italijanske ali vsaj italijansko-slovenske na- pise in to se je začelo sedaj hvala Bogu tudi ures- ničevati! Dosedaj so bili slovenski napisi v Trstu bele vrane; videl si napise v grškem, francoskem in angleškem jeziku — le slovenščine ni bilo nikjer! Vsakemu tujemu jeziku se je dajala prednost pred tu domačo slovenščino!

Menjalnice novcev, katerih je v Trstu mnogo- številno, imajo svoj napis najmanje v treh ali štirih jezikih, le slovenščina je tu preuborna! Uprav tu je vredno omenjati, da imajo skoro vse imeno- vane menjalnice napise v hrvatskem ali srbskem jeziku, t. j. „Mijenez novacah“ ali „mijemba no- vacah“ oziroma v srbskem: „Менез новацах“.

Tržaški narodni delavski društvi sta imeli od svojega ustanovljenja table z slovenskima napisoma nad svojimi prostori, kar je popolnoma umestno. — Sedaj pa, ko napravljajo narodni trgovci po „našem mestu“ slovenske napise nad svojimi pro- dajalnicami — upamo, napravilo bode jednak korak tudi naše prvo — najponosnejše društvo „Slovan- ska čitaonica u Trstu“! — To ni le želja pisca teh vrstic, temveč želja tu domačih rodoljubov — kajti če se bomo bali (ali sramovali?) postavljati napise v našem jeziku nad prostore naših društev — toliko manj smemo zahtevati, da to storé naši trgovci nad svojimi prodajalnicami!

Čas bi bil že tudi, da bi se postavili sloven- ski napisi (vsaj zraven italijanskih) kavarnama „Com- mercio“ in „Tedesco“. V imenovanih dveh kavarnah je takorekoč shajališče narodnjakov, kateri gotovo žele, da se ta želja obistini. Čuje se posebno, da se odločno potegujejo zato posebno gostje kavarne „Tedesco“. Lastnik omenjenih dveh kavaren, spo- štovan rodoljub bode morda vender le ustregel želji svojih gostov!

Omenjeni dve kavarni sta vedno polni našega občinstva in slovenski listi in toliko bolj naša dnevnika „Slovenski Narod“ in „Slovenec“ imajo tu nešteto čitateljev. Posebno za imenovana dva lista se je treba včasih kar puliti — oziroma čakati — mnogokrat tudi zaman! Pisec teh vrstic je moral že parkrat v kavarni „Commercio“ skoro po celo uro čakati na „Slovenski Narod“ potem pa oditi, ne da bi ga dobil v roke! — Izrekam pa vsled tega željo — brezdvombno željo vseh gostov imenovane kavarne, da bi se poskrbel vsaj še jeden izvod imenovanega našega dnevnika — oziroma tudi „Slovenca“. Če je naročena ta kavarna že na mnogo iztiskov ital. dnevnikov — toliko bolj bi se moralo v tem oziru gledati na prvi naš dnevnik!

Listov, kakor je n. pr. „L' Indipendente“ je gotovo dosti (ako ne že preveč) po jeden iztis za omenjeno kavarno. Torej: Če jemljemo ozir na gmotne interese — odpraviti je v imenovani kavarni 1 iztis „L' Indipendente“ — ja ter ga nadomestiti s „Slov. Narodom“. Lastnik imenovanih dveh kavaren nam gotovo ne bode štel v zlo, da objavljamo tu željo večine gostov imenovanih kavaren — ampak upamo, da bode ustregel tem opravičenim željam svojih gostov! — Potreba otroških vrtov v okolici se kaže vedno bolj. V Rojanski otroški vrt se je upisalo v dveh dneh čez 90 otrok — katerih tretjino je bilo treba odposlati. In koliko bi se jih upisalo, ko bi se še smeli! To je jako pomenljivo, kajti prostori Rojanskega otroškega vrta stojijo že na mestnih tleh! Podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti, katera je ustanovila otroški vrt v Rojanu, bode ustanovila — kakor se sliši — tudi na Greti jednak otroški vrt, a žal, da se ne more najti na primernem mestu dostojnih prostorov! Otroški vrti so res pri nas prepotrebni; le na tak način moremo trgati svojo deco v predmestjih iz rok irredentizma!

S Pivke 2. oktobra. [Izv. dop.] Mi Pivčanje se od nekdanj odlikujemo po nekih posebnostih. Da smo krotki ljudje, tega nam ne more nihče „doli udariti“ — vendar pa se tudi mej krotkimi nabaja kak sitnež, ki okoli sebe brca in potem je vse zastoj, da bi se ohranil mir, kateri je toli potreben. Saj je že tako; če imaš pohlevno čredico ovac, tedaj naj pride samo jeden siten „prč“ vmes, razkropil jo bode. Tako pri priliki je zdaj nekaj časa pri nas. S prijateljem sprehajal sem se te dni iz Št. P. v Z. Prišedši v Z. mi je takoj v oči padel prijeten šolski vrtič. In — dobro poslušajte — mej našim mirnim in pohlevnim ljudstvom našel se je človek, ki si je mislil, kakor nekdanj Babilonci: clarum faciamus nomen! ter se v svoji neskončni furbariji zatelebil v ta vrtec, češ, preblizu ceste stoji, cesta je potem takem preozka — proč žujim! Gotovo si je mislil pridobiti si svetovno slavo s tem, da se bode ubogi zidec na njegovo povelje (?) podrl. Ni mi znano, zakaj ga vrtec v oči bode. Slišal sem pa, ko so se ženske pred neko hišo menile, da je baš poleg vrta na „nahod“ stopil. Pa menim, da to vendar ne bode resnica. Kaj vsega ne govoré ženske! Naj pa bode tako ali tako, čudno se nam zdi, da je njemu cesta preozka. S svojimi očmi sem videl, kako je ogljar cel koš oglja v sredi ceste postavil, za njim pa je prišel drug voznik, ter je s težkim vozom prav lahko mimo oglja peljal — no na drugi strani je bilo pa tudi še toliko prostora, da bi prav lahko najširji koleselj brez vse nesreče mimo šel. Če pa omenjeni gospodine vzroke za podiranje zidu v obilnosti svojega telesa išče, mu občina Z. nikakor ustrezati ne more. Za nas druge je cesta široka dovolj. Ako je pa gospod skrajno tako natančen, da hoče cesto na milimetre izmeriti — mu pa pustimo to nedolžno veselje. Naj se pa nikari ne nadeja, da bode dobil za svoj trud diplomu. Pač žalostni se oziramo nazaj v preteklost, ko je naš Miroslav Vilhar bival mej nami. Vesel in čvrst duh je vladal po vsej Pivki. Sedaj pa, ko smo v omiki napredovali — kaj smo doživeli v družbinskem življenju? Toda, ne dajmo se slepiti! Kaj, mi, da bi bili nesložni zaradi jednega? — Ne plašimo se pojedinca! Vzdravimo se, ter pokažimo, da je seme, katero je pokojni Miroslav sejal, v nas dobro obrodilo. Pustimo sebične mlačneže ter združeni delujmo za narodnost svojo, trdeč geslo „Kdor ni z nami je zoper nas“.

Domače stvari.

— (Dnevni red seji Ljubljanskega občinskega sveta) v torek 7. dan oktobra letos ob 6. uri zvečer v mestni dvorani: I. Oznanila pred-

sedstva. II. Policijskega odseka poročilo o premembi tržnega reda gledé prekupovanja. III. Šolskega in finančnega odseka poročilo gledé ustanovitve višje deklinške šole. IV. Šolskega odseka poročila: a) gledé šolskega vrta za nazorni in stvarni pouk pri I. mestni petrazredni deški ljudski šoli; b) gledé nagrad za vodstvo in pouk na tukajšnjih obrtnih pripravljalnica-h pro 1889/90; c) o mestne nemške deklinške šole vodstva prošnji za zvišanje letne dotacije; č) o šolskega sluge Novaka prošnji za nagrado gledé posla pri obrtni pripravljalnici. V. Stavbinskega odseka poročilo gledé podaljšanja kanala pri mestni vojašnici do konca Traviških ulic. VI. Finančnega odseka poročila: a) o skontrovanji mestne blagajnice dne 18. junija letos; b) o računskih zaključkih občinskih za 1889. leto. VII. Vodovodnega direktorija poročilo.

Škender Ličan †.

V soboto dne 4. t. m. umrl je v Ilirski Bistrici gospod Škender Ličan, posestnik, v 50. letu dobe svoje. Pokojni Ličan bil je izborni rodoljub, blag značaj, poštenjak prve vrste, ki je podpiral vsako narodno podjetje in bil v svojem kraju politiški vodja. Lahka mu bodi zemljica in blag spomin!

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je doposlal predsednik podružnice „Šaleška Dolina“ v Šoštanj, g. Ivan Kačič, 14 gld. 18 kr. kot svoto, nabrano v veseli družbi čitalničarjev in ob jednom udov družbe sv. Cirila in Metoda v Šoštanj. V prostorih gospoda in gospé Rajšter se je namreč osnovalo to nabiranje na predlog g. V. Ježovnika ob priliki napitnice vrlega g. M. na baš tedaj v Ljubljani zbrane slovenske in istrsko-hrvaške poslance. — Ko beležimo to ljubo vest, podarjamo, da nas srčno veseli, uvidajoče: kako tudi našim deželanom zunaj Ljubljane imponuje zbranih 51 naših zaupnih mož — delujočih za naprej jeden za vse in vsi za jednega na poprišči srčno nam ljubljene domovine.

— (Divizijski poveljnik podmaršal Wattek pl. Hermanshort) je v Karlovih Varih prav dobro okreval, tako da je podaljšal svoj dopust, ki je potekel dne 1. t. m., do 15. oktobra t. l., da še dalje rabi kopeli, ki mu prav dobro služijo. Dne 17. t. m. pride v Ljubljano in prevzame zopet poveljstvo divizije. Stanoval bode v Koslerjevem Cerkovnem gradu.

— (Vodstvo okrožnega sodišča v Celji) izročeno je, dokler se ne imenuje Heinrichu naslednik, deželnega sodišča svetniku Ludoviku Jordanu.

— (V Rado vljico) se preseli g. dr. Josip Bizjak, doslej odvetnik v Brežicah.

— (Konfiskacija.) „Brusovo“ 18. številko zaplenilo je državno pravdnštvo. Uredništvo nas je naprosilo objaviti, da bode priredilo drugo izdajo, ako se bode dotični prošnji ugodilo.

— (Vodstvo dijaške in ljudske kuhinje) poslalo nam je nastopno zahvalo: Gosp. dr. Ignacij Kotnik podaril je „Dijaški in ljudski kuhinji“ za hrano revnim dijakom 50 gld., za kar se mu izreka najtoplejša zahvala.

— (Poročil se je) danes gosp. Fr. Novak, gimnazijalni učitelj v Rudolfovem z gospodično Toni Jermanovo iz Ljubljane.

— („Delavski list“) kateremu so se v Ljubljani stavile raznovrstne ovire, zagledal je sedaj v Trstu luč sveta. Prva številka z dne 2. oktobra ima nastopno vsebino: Delavci sodrugi! — Delavsko gibanje. — Časnikarsko in delavsko vprašanje. — Žrtev revščine. (Listek.) — Delavcem! — O strokovnjaških shodih. — Politični pregled. — Razne vesti. — Prva številka je dobro in zmerno pisana, zato jej želimo najboljšega uspeha, saj delavci, kakor sploh vsak stan, potrebujejo pouka in organizacije. „Delavski list“, časopis za interese slovenskega delavskega ljudstva izhaja prvi in tretji četrtek v meseci in stoji za vse leto le 1 gld. 20 kr.

— (Požar.) V Zorici (Zarz) nad Železniki pogorelo je pretekli petek najdenjst poslopj. Pogorelci so pri banki „Slaviji“ zavarovani za 5000 gld., škode je pa nekda 20.000 gld.

— (Vreme) je neprestano jednako lepo. Vse se strinja v tem, da tako lepe jeseni že dolgo ni bilo. Noči so sicer hladne in pada že slana, dnevi pa so solnčni in topli, kakor v juniji. Na travnikih vidijo se zopet posamične cvetlice in metulji, ki letajo nad njimi. Izredna toplota privabila

je celo kače iz podzemeljskih votlin, da hodijo na solnce se gret.

— (Odbor slovenskega pevskega društva „Triglav“ v Radovljici) vabi uljudno vse društvenike k obnemu zboru, ki bode v soboto dne 11. oktobra ob 8. uri zvečer v gostilnici gosp. Rabiča.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pliberk 5. oktobra. Denašnja slavnost, katero je na čast cesarjevega godu napovedala Ciril-Metodova podružnica, preprečila je velikomestna nestrpnost in nesramnost. Udeležnike slavnosti vsprejemali so neki Pliberški „omikanci“ s posmehovanjem, nahujskana sodrga pa z zabavljicami. Gostilnico, kjer se je imela vršiti slavnost, zaprlo je občinsko predstojništvo, ker od okrajnega glavarstva ni še došla pravica za točenje. Drugi gostilničarji vsled pretne županove neso hoteli vsprejeti došli zborovalcev pod streho. Navlaš na lice mesta komandirano gasilno društvo, pretilo je politične udeležnike, katerih je bilo preko tri sto, z vodo. Le s težavo bilo je mogoče potolažiti naše ljudi, da ni prišlo do resnih izgrediv.

Lisbona 5. oktobra. Avstro-ogersko brodovje odpluje v ponedeljek ali torek v Trst.

Aden 5. oktobra. Pariške vesti o koleri v Adenu so popolnoma neosnovane. Tukaj ni bilo niti jednega slučaja kolere.

Dunaj 6. oktobra. Princ Waleski došel incognito.

Haag 6. oktobra. Po posebnih poročilih z graščine Loo ne boleha kralj za groznico, ampak za napadi, ki zdaj pa zdaj motijo njegovega duha čistost. Misli se, da nevarnosti še ne bode takoj. Kraljica in princesinja šli včeraj iz graščine na sprehod. Najbrže kralj državnih poslov ne more izvrševati, zato se za prihodnje dni pričakuje vladna naredba, ki bode določila poslovni red.

Madrid 6. oktobra. V Saragosi bila včeraj otvoritev katoliškega kongresa, ki se posvetuje o položaji papeštva.

Barcelona 6. oktobra. V tukajšnji bolnici včeraj pet koleri podobnih slučajev. Izmej bolnikov dva umrla.

Razne vesti.

* (Lepo število.) Pri zadnjih volitvah glasovalo je na Srbskem, kakor čitamo v „Avali“, v kmetskih občinah 173.678, v mestih 11.773, vkupe 185.451 volilcev. To je lep dokaz politiške zavednosti v naših bratih Srbih.

* (Braziljski cesar) Don Pedro bode po svetu zdravnikov nekaj časa bival v Versaillesu. Na zimo pojde v Cannes.

* (General Boulanger) misli se nekda preseliti na Malto.

* (Stoletnica cilindra.) Letos je minolo sto let, odkar so začeli nositi cilindre in spodobilo bi se bilo, da bi se bila praznovala stoletnica, kakor se praznujejo stoletnice imenitnih dogodkov. Leta 1776 je bil na Francosko prišel ameriški državnik in učenjak Franklin, da sklene neko pogodbo s Francijo. Parižanom je preprosti mož brez zvezd in redov, z naravnimi lasmi, brez lasulje jako ugajal. Nosil je precej visok klobuk, katerega so se Parižani dolgo spominjali. Ko se izve na Francoskem, da je Franklin umrl dne 17. aprila 1790, je nek podjeten Pariški klobučar v njegov spomin začel delati visoke klobuke, ki so se sprva imenovali Frankeinov klobuki. Ti klobuki so bili fino narejeni in tudi neso dosti podobni preprostem klobuku slavnega Američana. To bili so prvi cilindri. Ker so cilindre posebno nosili puntarji, so jih sprva v Nemčiji prepovedali, v Rusiji so pa slednjega hudo kaznovali, kdor bi se bil predrznil nositi tak klobuk. V 5. desetletji so se le cilindri bolj prišli v milost. Policija v njih ni videla nič več nevarnega, ker so tedaj cilindre jeli nositi konservativni možje, dočim so prekucuh in demokratje nosili nizke širokokrajne klobuke, kateri so policijo sedaj boli v oči. Cilinder sedaj igra važno ulogo v parlamentih. Če predsednik hoče zaradi kacega škandala zaključiti sejo, pokrije s cilindrom. Dne 11. maja 1863. leta je bila jako burna seja v pruski zbornici in tedanji predsednik je hitro posegel po cilindru in se pokrtil. V naglici je pa zamenjal klobuk in pokrtil cilinder svojega debeloglavnega tovariša. Predsedniku se je kar glava skrila v cilindru. — Posebno čast je dosegel cilinder v angleški spodnji zbornici, v kateri so poslanci pokriti, pa le, če sede! Kdor pa stoji ali govori se mora odkriti, naj zine tudi le par besed s svojim tovarišem. Pa ne le v Evropi temveč tudi po družih delih sveta se je razširil cilinder. Nosijo jih že afriški glavarji, meneč, da kaj več veljajo.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 za vse leto gl. 4.60; za pol leta
 gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tužila:

5. oktobra.

Pri **Maličih**: Neuman, Gruber, Schweighofer, Hammer, Kleinberg, Bernhuber, Mannheimer z Dunaja. — Fraciacomo iz Pulja. — Poltnig iz Grada. — Aichinger iz Brna.

Pri **Stonu**: Glatz iz Trsta. — Zeidner, Haslmayer z Dunaja. — Wučar iz St. Jerneja. — Trappan z Jesenic. — Novak, Kalčič iz Novegamesta. — Glaser iz Celja. — Treuman iz Ljova.

Pri **bavarskem dvoru**: Gradišar iz Celja. — Homan z Dunaja. — Merluz iz Maribora. — Smolej iz Radovljice. — Schottek iz Beljaka.

Pri **južnem kolodvoru**: Detela iz Moravč. — Dristan iz Radovljice. — Grabner iz Slezijske. — Verbič iz Maribora.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. okt.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	742.6 mm. 740.0 mm. 740.2 mm.	3.3° C 21.2° C 13.4° C	brezv. sl. zah. sl. szh.	megla jas. jas.	0.00 mm.
5. okt.	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	740.6 mm. 739.1 mm. 739.5 mm.	6.8° C 21.4° C 14.2° C	sl. svz. z. zah. sl. zah.	jas. jas. jas.	0.00 mm.

Srednja temperatura 12.6° in 13.8°, za 0.5° pod in 0.8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 6. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	87.95	—	88.20
Srebrna renta	88.50	—	88.70
Zlata renta	106.95	—	107.70
5% marena renta	101.15	—	101.20
Akcije narodne banke	968.—	—	971.—
Kreditne akcije	308.—	—	308.75
London	112.95	—	114.—
Srebro	—	—	—
Napol.	8.92 1/2	—	9.02
C. kr. cekini	5.36	—	5.40
Nemške marke	55.42 1/2	—	56.—

Tužnim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je moj preljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

ALEKSANDER LIČAN

posestnik in trgovec itd. itd.

po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, dne 4. oktobra 1890, v 50. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega umrlega se bode v ponedeljek dne 6. oktobra 1890 ob 10. uri dopoldne na pokopališču v Trnovem materi zemlji izročilo. Sv. maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi Trnovski.

Nepozabljivi ranjki bodi v blag spomin priporočen.

Ilirska Bistrica, dne 4. oktobra 1890.

(747)

Ivanka Ličan.

J. Giontini-jeva

knjigarna in trgovina s papirjem
 v Ljubljani

priporoča nastopna poučna in zabavna dela, ki sedaj začnajo izhajati, za naročbo:

Brehm's Thierleben. Allgemeine Kunde des Tierreichs. 3. gänzlich neu bearbeitete Auflage. — V 130 snopičih po 60 kr.

Brehm — Vom Nordpol zum Aequator. — V 10 snopičih po 60 kr.

Wunder der Urwelt. Eine populäre Darstellung der Geschichte der Schöpfung und des Urzustandes der Erde von dr. Zimmermann. — V 14 snopičih po 30 kr.

Alte und neue Welt. Illustriertes katholisches Familienblatt. — V 12 snopičih po 30 kr.

Vom Fels zum Meer. Illustrierte Zeitschrift für's Haus. — V 13 snopičih po 60 kr.

Neue Monatshefte. Z mnogimi jako lepimi podobami. — V 12 jako močnih mesečnih snopičih po 75 kr.

Das Kränzchen. Illustrierte Mädchenzeitung. — Vsak teden jedna številka, za četrt leta 1 gl. 33 kr.

Der Kamerad. Illustrierte Knabenzeitung. — Vsak teden jedna številka, za četrt leta 1 gl. 33 kr.

Nadalje prejme tudi naročino na „Bazar“, „Frauenzeitung“, „Modenwelt“, „Elegante Mode“, „Wiener Mode“ in na vse druge časopise in zurnale. (746—1)

Ravnokar je izšla knjiga:

Die

Welt der Slawen

von

Friedrich von Hellwald.

411 strani, broširano gl. 3.60, vezano gl. 4.20, po pošti 15 kr. več.

Delo, ki stoji na stališču stroge znanosti, brez ozira na strankovo sovražstvo ali prijateljstvo, vzbudilo bode pozornost vsega omikanega sveta. (745—2)

Naročila točno rešuje

knjigarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Fran Novak

Toni Novak roj. Jerman

poročena.

Ljubljana, dne 6. oktobra 1890.

(748)

C. in kr. intendanca 3. voja.

K št. 7749 iz l. 1890.

Aviso.

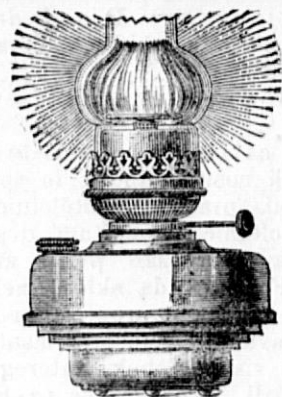
Za zagotovljenje **zakupnega lokalnega prevažanja in cestnega prevažanja vojaško-crarnih in preskrbovalnih dober (uštevisi dobra deželne brambe)** v postajah vojaškega teritorialnega okraja v Gradci za leto 1891 bode

dné 15. oktobra 1890 ob 10. uri dopoldne javna obravnava v uradnih prostorih korne intendance.

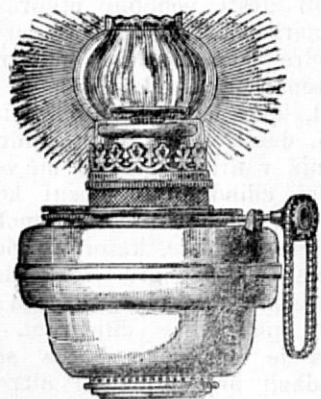
Popolni razglas je objavljen v št. 225 „Slovenskega Naroda“ z dné 1. oktobra 1890.

(724—2)

Od c. in kr. intendance 3. voja.

Astralne svetilke
 ustavek z gorilcem
 20" z 58 svečami svetlobne moči
 30" s 104 " " "

Dunajska bliskovna svetilka 30"
 ustavek z gorilcem
 ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilke v Evropi.

DITMAR-SVETILKE

po 4 do 157 sveč svetlobe.

Sezona 1890. **NOVOSTI.** Sezona 1890.

Svetilke s stebri in stojali s čipkastimi strešicami. — **Viseče in mizne svetilke** z najfinejše dekoriranimi majoličnimi podobami. — **Staronemške viseče, mizne in stenske svetilke**, črne, s pristno bakreno garnituro.

Zaradi velike svetlobe se posebno priporočajo:

Solčni gorilec s 15 in 18", svetloba 27 in 42 sveč.

Briljantni meteorni gorilec s kroglastim plamenom:

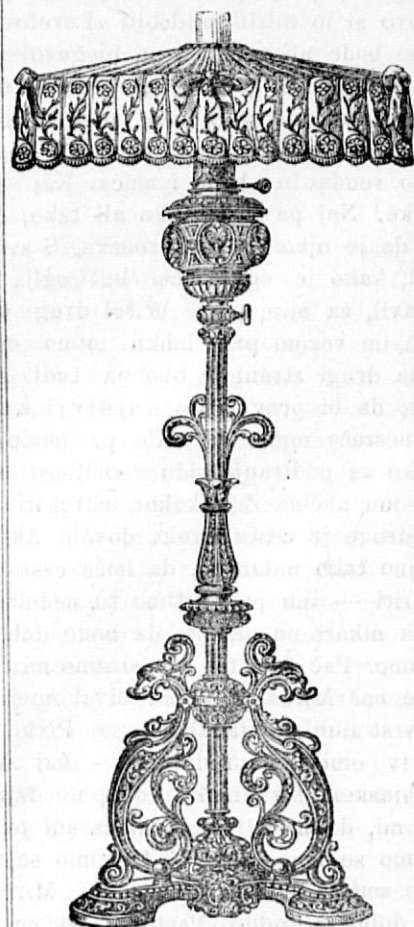
Velikost:	15"	20"	25"	30"	35"	40"
Svetloba:	31	50	70	87	138	157 sveč.

Dunajska bliskovna svetilka 30", svetloba 105 sveč,

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Astralne svetilke 20 in 30", svetloba 58 in 104 sveč.

Astralne svetilke se morejo zaradi posebne oblike lahko postaviti v razne svetilniške podstavke. (707—3)

Svetilka s stojalom
 s čipkasto strešico.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

Tovarniška znamka.